

ת"פ 6431/05/13 - מדינת ישראל נגד אברהם יחיא אבוחצירה

בית משפט השלום באילת

5 מרץ 2014

ת"פ 6431-05-13 מדינת ישראל נ' אבוחצירה

בפני כב' השופט יוסי טופף
המאשימה:
נגד
הנאשם:
גזר דין

מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד שחר עידן ועו"ד איציק אלפסי
אברהם יחיא אבוחצירה ע"י ב"כ עוה"ד אייל לביא - ס"צ

האישום והרשעה

1. ביום 12.6.2013 הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בכתב האישום, בעבירות הבאות: החזקת סמים לצריכה עצמית לפי סעיף 7(א) + 7(ג) סיפא לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש) תשל"ג-1973 (להלן: "פקודת הסמים המסוכנים"); החזקת נשק שלא כדין לפי סעיף 144(א) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "חוק העונשין") וגניבה לפי סעיף 384 לחוק העונשין.
2. בהתאם לכתב האישום, בתאריך 4.1.2011 בסמוך לשעה 10:50 שהו שמואל שטרית (להלן: "המתלונן") ורעייתו בבית קפה באילת. בעת עזיבתם את המקום, הותיר המתלונן אחריו תיק "פאוף" ובתוכו אקדח ברטה שחור, מחסנית עם כדורים, פנקסי שיקים, רישיון נהיגה, תעודת זהות ומסמכים נוספים (להלן: "התיק"). דקות ספורות לאחר מכן נכנס הנאשם לבית הקפה ונטל את התיק על תכולתו. ביום 8.11.2011, נערך חיפוש בדירת הנאשם ונמצאו בה התיק על תכולתו (למעט הכסף) וכן 2.038 גרם נטו חשיש לצריכתו העצמית.

טיעוני הצדדים לעונש

3. ב"כ המאשימה, עו"ד אלפסי, עמד על חומרת העבירות בהן הורשע הנאשם, ועל פוטנציאל הנזק הרב הגלום בה. התובע עמד בעיקר על חומרתה של עבירת החזקת הנשק שלא כדין והסכנה הממשית הכרוכה בה הן לנושא הנשק והן לשלום ציבור כולו.

התובע הפנה לעברו הפלילי של הנאשם הכולל הרשעות 8 הרשעות בעבירות סמים, רכוש ואלימות וציין כי מדובר בצרכן סמים והפנה לתסקיר שירות המבחן ממנו עולה כי הנאשם מסר שהתכוון למכור את הנשק ועמד על הסיכון הממשי לו היה מגיע הנשק בדרך זו לאנשים שחל עליהם איסור להחזיק נשק, וזו דרכם היחידה לצבור אמצעי לחימה למטרות פליליות ואחרות.

התובע ציין כי שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם, על אף שהנאשם צורך סמים מגיל צעיר והמליץ על הטלת עבודות שירות. לצד זאת, נתן התובע דעתו לנקודות הזכות העומדות לנאשם, ביניהן לקיחת האחריות, הודאתו בהזדמנות הראשונה בכתב האישום והחיסכון הכרוך בכך בזמן שיפוטי.

התביעה הפנתה לאסמכתאות משפטיות וטענה למתחם ענישה שבין 8 לבין 24 חודשי מאסר ביחס לעבירת החזקת נשק שלא כדין לבדה ללא נסיבות חריגות. עם זאת, נמסר כי במסגרת ההסדר בין הצדדים, נאותה המאשימה להסתפק בטווח ענישה שבין 0 ל-8 חודשי מאסר בלבד.

בנסיבות אלו, ונכח נסיבותיו של הנאשם, עתרה המאשימה להשתת עונש על הנאשם הכולל 8 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי מרתיע, קנס כספי והתחייבות.

4. ב"כ הנאשם, עו"ד לביא, סבר כי יש לשלב את הנאשם בהליך שיקומי. הסנגור הפנה לאמור בתסקיר שירות המבחן וטען כי הטלת עונש מאסר בפועל לריצוי בכליאה עלול להביא להתדרדרות מצד הנאשם, לפגיעה במקור פרנסתו כנהג משאית, להעמקת דפוסיו העבריינים ולנסיגה בתפקודו. הסנגור מסר שהנאשם מוערך על ידי מעסיקו כעובד אחראי ומסור והציג מכתב מטעמו (נ/1). הסנגור ציין כי האקדח הושב לבעליו, וכי על אף עברו הפלילי של הנאשם מדובר בעבר "ישן" וכי מאז אירועי כתב האישום לא נפתחו נגדו תיקים נוספים, הוא קיבל אחריות על מעשיו והודה במיוחס לו. הסנגור הפנה לפסיקה ועתר להשתת עונש בדרך של עבודות לתועלת הציבור, צו מבחן וביקש להימנע משליחת הנאשם למאסר, אף לא בדרך של עבודות שירות.

5. הנאשם ניצל את זכות המילה האחרונה והביע צער על מעשיו והודה שטעה. הנאשם מסר שאמו נפטרה לפני כשנה וחצי, אביו קטוע רגליים ואחיו נכה והוא מסייע לפרנסת משפחתו. הנאשם ציין כי הוא עובד כנהג משאית במשרה מלאה ומסר את הסכמתו להמעיט בשעות העבודה לטובת קבלת טיפול.

דין והכרעה

6. תיקון 113 לחוק העונשין שעניינו "הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה" התווה את עקרון ההלימה כעיקרון מנחה בענישה לפיו נדרש יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמתו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו (ס' 40ב לחוק העונשין).

מלאכת גזירת הדין מורכבת משלושה שלבים עיקריים:

תחילה, אקבע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה

הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין (סעיף 40ג לחוק העונשין); לאחר מכן, אבחן האם ראוי לחרוג מן המתחם לקולא בשל שיקולי שיקום (סעיף 40ד לחוק העונשין) או לחומרא בשל שיקולי הגנה על שלום הציבור (סעיף 40ה לחוק העונשין);

לבסוף, אקבע את העונש המתאים שיושת על הנאשם, בהתחשב בצורך בהרתעת הנאשם (סעיף 140 לחוק העונשין), בצורך בהרתעת הרבים (סעיף 40ז לחוק העונשין) ובנסיבותיו האישיות של הנאשם שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לחוק העונשין), כמו גם בנסיבות אחרות ככל שתמצאנה רלוונטיות (סעיף 40יב לחוק העונשין).

[ראו: ע"פ 2918/13 דבס נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 18.7.2013); ע"פ 1903/13 עיאשה נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 14.7.2013); ע"פ 1323/13 חסן נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.6.2013)].

מתחם העונש ההולם

7. מתחם העונש ההולם יקבע בהתאם לעקרון ההלימות כפי שהוגדר בסעיף 40ג(א) לחוק העונשין. על מנת ליישמו בית משפט יתחשב בשלושת אלה: ראשית, בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה ובמידת הפגיעה בו; שנית, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ומידת אשמו של הנאשם; שלישית, במדיניות הענישה הנהוגה (ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל (ניתן ביום 5.8.2013)). אעמוד להלן על מרכיביו השונים של מתחם העונש ההולם.

8. בכתב האישום מפורטים שני אירועים: האחד, גניבת התיק והחזקת נשק שלא כדין; השני, שימוש בסמים לצריכה עצמית. בנסיבות אלה, סבורני כי נכון לראות כל אחד מהאירועים המפורטים בכתב האישום כאירוע נפרד, המצדיק התייחסות עונשית נפרדת בנסיבותיו של הנאשם ובהתאם לעבירות הכלולות בו, כמצוות סעיף 40ג לחוק העונשין.

9. **הערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה:** הנאשם במעשי הגניבה והחזקת הנשק פגע בשלום הציבור, בתחושת הביטחון, שלוות הנפש, בהגנה על רכושו, קניינו ופרטיותו. החזקת נשק ללא היתר, סומנת בחובה סכנה ממשית שכן כאשר נשק, שהינו חפץ מסוכן, מגיע לידיים לא אחראיות, הוא יכול לגרום נזק רציני לאדם ולרכוש עד כדי קיפוח חיי אדם וכן עלול להסלים אלימות ולהביא לפגיעה בציבור תמים.

בימים אלה, כאשר האלימות גואה ברחבי הארץ, מכוניות מתפוצצות ברחובות הערים, אנשים נורים ונהרגים בשל סיבות של מה בכך, החל מוויכוח על סכומי כסף פעוטים וכלה במלחמות עבריינים המוציאים להורג אלה את אלה, אין תמה על כך שעבירות הנשק הוגדרו בפסיקה כעבירות חמורות ביותר, ובתי המשפט ביטאו לא אחת את העמדה לפיה גם מי שאין לו עבר פלילי, וזוהי לו העבירה הראשונה, ראוי לענישה מחמירה ומרתיעה אם ביצע עבירת נשק כלשהי. לא בכדי העונש המרבי הקבוע בחוק העונשין לעבירה של החזקת נשק בלא

רשות על פי דין הוא 7 שנות מאסר. הסכנה הטמונה בעבירה החמורה של החזקת נשק מצדיקה הטלת עונש מאסר לריצוי בפועל גם על מי שזו עבירתו הראשונה. בבוא בית-המשפט לשקול את הענישה בעבירות מסוג זה, עליו לתת משקל נכבד יותר לאינטרס הציבורי ולצורך להרתיע עבריינים בכוח מלבצע עבירות דומות, על פני הנסיבות האישיות של העבריין (ראו לדוגמא: רע"פ 2718/04 **אבו דאחל נ' מדינת ישראל** (29.3.04); ע"פ 5066/98 **מדינת ישראל נ' ניעמן דחלה ואח'**, תק-על 99(3), 1574).

10. בתי המשפט, ובראשם בית המשפט העליון, מחמירים בעונשיהם של מי שמחזיקים כלי נשק שלא כדין, ובמיוחד כאשר מדובר בכלי נשק טעון. כך גם כאשר מדובר במי שעברו הפלילי נקי ובמי שיש לו נסיבות אישיות לא קלות, אשר במקרים אחרים היו גורמות להקלה בעונש. מגמת ההחמרה באה לביטוי לאחרונה בפסק דינו של ביהמ"ש העליון בע"פ 7241/12 **טאטור נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.2.2013) שבו נדחה ערעור של מי שמסר אקדח לקרוב משפחתו על מנת שיירה בו במהלך תאונה ונידון ל-9 חודשי מאסר בפועל, כדלקמן:

"לעבירות הנשק חומרה מיוחדת. מאדם המחזיק בנשק שלא כדין נשקפת מסוכנות, על אחת כמה וכמה כאשר החזקה זו איננה קצרה זמן אלא מתקיימת לאורך מספר חודשים כבמקרה שלפנינו. לא אחת עמד בית משפט זה על הצורך בנקיטת רף מחמיר כלפי עבירות נשק, גם כלפי אלו המצויות לכאורה בשלבים נמוכים יחסית של המדרג (וראו הסקירה המקיפה בגזר דינו של בית המשפט המחוזי, בעמ' 31-34). בע"פ 5604/11 נאסר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (5.10.11) נאמר באשר לעבירת החזקת נשק כי היא "מקימה סיכון ממשי וחמור לציבור ויוצרת פוטנציאל להסלמה עבריינית, ולפיכך מחייבת ליתן ביטוי עונשי הולם המרתיע באמצעות הרחקת מבצע העבירה מן החברה לתקופה מסוימת". באותו מקרה נגזרו 12 חודשי מאסר בפועל על אדם אשר הורשע בהחזקת אקדח וכדורים, וזאת על אף נסיבות לקולא שבהם התאפיין המקרה הקונקרטי. חמורה היא אם כן עבירת החזקת הנשק, וחומרה ירה נודעת לה מקום בו נעשה בנשק שימוש בפועל, כמו במקרה שלפנינו. המערער התבקש לתת את הנשק בו החזיק לצורך ירי בחתונה. לא פעם ולא פעמיים הסתיים אירוע מסוג זה בפגיעה בחפים מפשע שכל חטאם בהשתתפות בשמחה. בית המשפט המחוזי אף התייחס למארג עובדתי זה כתופעה שהפכה ל"מכה אזורית".

מדיניות ההחמרה באה לידי ביטוי גם ברע"פ 898/11 **אקרע נ' מדינת ישראל**, תק-על 2011(1) 1294 שבו קבע כב' השופט ג'ובראן כי:

"בנוגע לצורך במדיניות ענישה מרתיעה בעבירות כדוגמת העבירה בה הורשע המבקש כבר קבעתי בעבר כי: "בית משפט זה עמד פעמים רבות על חומרתן של העבירות בכלי נשק ועל החובה להשית בעבירות אלו עונש חמור המשקף את חומרתן ואשר יש בו כדי להרתיע עבריינים בכוח מלבצע עבירות דומות... החזקה של כלי נשק על ידי מי שאינו מורשה בכך יש בה פוטנציאל להוביל להסלמה חמורה ולתוצאות קשות של כל אירוע בו יהיה מעורב אותו

נושא נשק... (רע"פ 5921/08 רג'בי נ' מדינת ישראל (לא פורסם, [פורסם בנבו], ניתן ביום 6.5.2009).

ברע"פ 10376/05 ברהום נ' מדינת ישראל, תק-על 2006(2) 2646, קבע כב' השופט ג'ובראן כי:

"בית-משפט זה עמד לא אחת בעבר על כך שעבירת החזקת נשק ללא רשות כדין, הינה עבירה חמורה, המצדיקה הטלת עונשי מאסר לריצוי בפועל, גם על מי שזו עבירתו הראשונה (ראו רע"פ 2718/04 אבו דאחל נ' מדינת ישראל (לא פורסם) [פורסם בנבו]; רע"פ 1281/05 מחאג'נה נ' מדינת ישראל (לא פורסם) [פורסם בנבו]; רע"פ 3804/05 אבו קרינאת נ' מדינת ישראל (טרם פורסם) [פורסם בנבו]). בבוא בית-המשפט לשקול את הענישה בעבירות מסוג זה, עליו לתת משקל נכבד יותר לאינטרס הציבורי ולצורך להרתיע עבריינים בכוח מלבצע עבירות דומות, על פני הנסיבות האישיות של העבריין. איני מוצא ממש אף בטענה כנגד מגמת ההחמרה בענישה בגין ביצוע עבירות של החזקה ושימוש בנשק חם מסוגים שונים. ענישה מחמירה ומרתיעה, עשויה לתרום להקטנת ממדי תופעה זו, אשר פשתה כנגע בחברה, ומתרחשת לא אחת. יפים לעניין זה הדברים שנאמרו בע"פ 1332/04 מדינת ישראל נ' פס, פ"ד נח(5) 541: "מן הראוי שיהיה בעונש כדי להרתיע מנפישות התופעה העבריינית של החזקה, נשיאה ושימוש בנשק חם מסוגים שונים. גם אם נכון הדבר כי עד כה רמת הענישה בעבירות של החזקת נשק אינה גבוהה, הרי שהמציאות השוררת היום בארץ- זמינותו של נשק חם ורב עוצמה שיש עמו פוטנציאל להסלמה באלימות העבריינית והאידיאולוגית כאחד - מחייבים מתן ביטוי עונשי הולם והחמרה ברמת הענישה".

11. באשר למידת הפגיעה בערכים המוגנים, בביצוע עבירת החזקת נשק שלא כדין, מן הראוי להפנות למדרג החומרה, כנגזרת של מטרת החזקת הנשק, כפי שפורט בב"ש 625/82 חלמי אבו מוך נ' מדינת ישראל, פ"ד לז(3) 668, שם קבע כב' השופט בך כדלקמן:

"שותף אני לדעה, שהובעה במספר החלטות, עליהן הסתמכו באי-כוח העורר, לפיה אין העבירה של החזקת נשק ללא היתר כדין, כשלעצמה, מגיעה בכל הנסיבות לדרגת חומרה, המחייבת או המצדיקה את החזקתו של החשוד, או הנאשם בביצועה, במעצר. מאידך גיסא, אין ספק בלבי, כי רבים הם המקרים, בהם יש לייחס חומרה מרבית לעבירות מהסוג הנדון. אנסה לסווג את העבירות של החזקת נשק שלא כדין לקטגוריות הבולטות שביניהן, אם כי ער אני לכך, שלא ניתן לכלול את כל האפשרויות במסגרת סיווג כזה. אלך מהכבד אל הקל מבחינת חומרתן של העבירות:

א) החזקת הנשק לשם ביצוע מעשים, המיועדים לפגוע בביטחון המדינה או בביטחון הציבור.

ב) החזקת הנשק לשם ביצוע עבירה פלילית ספציפית כגון רצח, שוד, התפרצות, תקיפה וכו'.

- (ג) החזקת הנשק "לעת מצוא" כדי לאפשר פעילות פלילית אפשרית בעתיד.
- (ד) צבירת נשק על-ידי קבוצה פוליטית, עדתית או אידיאולוגית, במטרה לחזק בדרך זו את כוחה כנגד קבוצות יריבות.
- (ה) החזקת הנשק לצורך הגנה עצמית או לצורך הגנה על הציבור, המשפחה או ה"חמולה", אליהם הנאשם משתייך.
- (ו) החזקת כלי הנשק לצורך ספורט, ציד או שעשוע.
- (ז) החזקת כלי נשק על-ידי הנאשם בתור מזכרת או כאספן של כלים כאלה.
- (ח) החזקת כלי הנשק, שפג תוקף רישונו, והנאשם נמנע מלחדש את הרישיון בעתו".

נסיבות המקרה דנא, אינן תואמות אף אחת מהקטגוריות המפורטות לעיל, אך לאורן סבורני כי דרגת החומרה בביצוע העבירה מצויה ברף הבינוני-נמוך.

12. בנוסף, בביצוע עבירת החזקת הסמים לצריכה עצמית פגע הנאשם בערך חברתי של **הגנה על שלום הציבור מפני פגיעתם הקשה של סמים מסוכנים**. לא אחת התייחסו בתי המשפט לנזקים הישירים והעקיפים הנגרמים במישרין ובעקיפין משימוש בסמים. החזקת סמים אף לצריכה עצמית פוגעת בבריאות הציבור וחושפת אותו לנזקים הנלווים משימוש בסמים ולעבירות נוספות המבוצעות לצורך מימון רכישת הסם.

רבות נכתב אודות נגע הפצת סמים מסוכנים והצורך לבערו באמצעות ענישה מחמירה. כבר נקבע כי יש לנהל מלחמת חורמה ממשית באמצעות ענישה מכאיבה כנגד עברייני סמים על פגיעתם הקשה, מד' אמותיהם לעבר הציבור. יפה ההפניה לדברי כב' סגן הנשיא סאב דבור בת"פ 18306-12-09 **מדינת ישראל נ' סאמר פח'ר אלדין ואח'** (ניתן ביום 3.4.2011):

"עבירת השימוש בסם לצריכה עצמית מהווה היא את דלת הכניסה אל עולם הפשע. אל לו לבית המשפט לזלזל בחומרתה של עבירה זו אשר לעיתים רבות יש בה כדי להוביל את אותו אדם אשר נוהג להשתמש בסמים אל עבר ביצוע עבירות חמורות יותר כגון גניבה, פריצה, שוד ועבירות אלימות נוספות שכל מטרתן להביא ליכולת מימון הסמים והצריכה במיוחד על רקע מצב כלכלי ונסיבות אישיות כמו אלו אשר צוינו בפניי. על בית המשפט להעביר מסר חד וברור אף ביחס לאלה המשתמשים בסם לצורך צריכה עצמית ולא להמתין עד להסתבכותם בעבירות סמים חמורות יותר. אין ספק, כי השלב הבא לאחר שימוש בסמים לצריכה עצמית, הינו שלב חמור יותר ביחס לביצוע עבירות סם חמורות שיש בהן לפגוע בחברה כולה".

13. מדיניות הענישה בעבירות בהן הורשע הנאשם: בחינת מדיניות הענישה במקרים הקרובים ככל הניתן למקרה דנא מצביעה על מגוון עונשים, היות והענישה נקבעה בתלוי בנסיבות המקרה, בהתאם לעבירות הנוספות שהצטרפו ומכאן הקושי לגזור גזירה שווה בינם לבין עניינו בייחוד לנוכח צבר העבירות

שבוצעו.

סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בפסיקה בעבירת החזקת נשק שלא כדין מלמדת על טווח ענישה רחב, התלוי ברובו בנסיבות ביצוע המעשים, כמו גם בנסיבות הספציפיות של מבצעי העבירות, הרי שעדיין הקו המנחה בחלקם הארי של המקרים הינו השתת עונשי מאסר לריצוי בפועל. כל למשך:

א. רע"פ 5921/08 **רנ'בי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 6.5.2009) נדון עניינו של נאשם שרכש אקדח מאדם שזהותו אינה ידועה והחזיקו בביתו יחד עם שתי מחסניות וכדורים. בית המשפט העליון הקל בעונשו נוכח נסיבותיו האישיות ועברו הנקי והשית עליו **6 חודשי מאסר בפועל** לריצוי מאחורי סורג ובריה ו-6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים.

ב. ע"פ 6583/06 **אדהאם נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.12.2006) נדחה ערעור נאשם שהורשע בהחזקת אקדח ומחסנית זה בלא רשות על פי דין. על הנאשם הושת עונש של **8 חודשי מאסר בפועל** ו-10 חודשי מאסר על תנאי למשך שלוש שנים.

ג. בע"פ 5604/11 **נאסר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.10.2011), נדחה ערעורו של נאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו, בהחזקת נשק ותחמושת, בכך שנתפסו בחיפוש בביתו אקדח מסוג "ברטה" ומחסנית לאקדח ובה 8 כדורים. צוין כי הנאשם עובד נאמן ומסור וכי עברו הפלילי לא מכביד. על הנאשם הוטלו **12 חודשי מאסר בפועל**, 9 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי ע"ס 5,000 ₪.

ד. בע"פ 6294/10 **אלקיעאן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.2.2011), נדחה ערעורם של נאשמים נורמטיביים שהורשעו על יסוד הודאתם בהחזקת נשק ותחמושת שלא כדין, בכך שהחזיקו ברכב בו נסעו אקדח טעון ומחסנית, ואחד מהם החזיק בכיסו מחסנית נוספת ונדונו, כל אחד, ל-**10 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בע"פ 5604/11 **נאסר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.10.2011), נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של החזקת נשק ותחמושת, ונדון ל-**12 חודשי מאסר בפועל**; 9 חודשי מאסר על תנאי שלא יעבור כל עבירה בנשק וקנס כספי בסך 5,000 ₪.

ו. בע"פ 6294/10 **אלקיעאן נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.2.2011), נדחה ערעורם של הנאשמים, אשר הורשעו בביצוע עבירה של החזקת נשק ותחמושת שלא כדין, ונדונו, כל אחד, ל-**10 חודשי מאסר בפועל** ו-10 חודשי מאסר על-תנאי.

ז. בע"פ 5713/10 **אקרמן נ' מדינת ישראל**, תק-על 2011(1) 3235 הורשע מערער שהחזיק לבנת

חבלה המכילה כ-500 גרם חומר נפץ מרסק ואצבע חבלה המכילה כ-100 גרם חומר נפץ מרסק. בימ"ש העליון הקל בעונש שנגזר עליו והשית עליו **6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות** לאור הודאתו, חרטתו ותפקודו הנורמטיבי.

ח. בע"פ (מח' נצרת) 53396-06-13 **זועבי נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 29.10.2013), התקבל ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת נשק ותחמושת שלא כדין בכך שקיבל לידיו תיק ובו אקדח, מחסנית וכדורים. הנאשם הסתיר את האקדח והתחמושת בבתו. בית המשפט המחוזי קיבל את ערעור הנאשם ועונשו הופחת ל-**7 חודשי מאסר בפועל**.

ט. בעפ"ג (מח' מרכז) 30233-05-13 **אבו עביד נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 13.10.2013), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בהחזקת נשק שלא כדין, בכך שהחזיק באקדח בארון בגדים בביתו ונדון למאסר למשך **7 חודשי מאסר בפועל**.

י. בע"פ (מח' חי') 48903-03-13 **רבאח נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 9.6.2013), נדחה ערעור הנאשם שהורשע בביצוע עבירה של החזקת נשק שלא כדין, ונדון ל-**6 חודשי מאסר בפועל**.

יא. בע"פ (מח' חי') 6059-02-12 **מדינת ישראל נ' גהגאה**, תק-מח 2012 (2) 2424 נדון עניינו של נאשם שהחזיק ברכבו אקדח ושתי מחסניות ובימ"ש מחוזי גזר עליו עונש של **6 חודשי עבודות שירות**. בימ"ש העליון לא התערב בעונש המאסר בפועל שנגזר עליו אלא רק החמיר בגובה הקנס לאור הודאתו, תסקיר חיובי, ועובדת היותו אדם נורמטיבי.

יב. בע"פ (מח' נצרת) 1330/06 **ח'טיב נ' מדינת ישראל**, תק-מח 2007 (1) 13169 דובר בנאשם במערער שהחזיק בביתו נשק ותחמשת ונדון ל- **6 חודשי עבודות שירות** ו-מע"ת לנוכח הודאתו, עבר נקי והעובדה שהחזיק את הנשק לצורך סיפוק תחושת ביטחון אישי.

יג. בע"פ (מח' ת"א) 70614/06 **עזבה נ' מדינת ישראל**, תק-מח 2007 (2) 4964 נדון עניינו של נאשם שהחזיק בביתו אקדח ובו מחסנית טעונה. בימ"ש המחוזי הקל בעונשו והשית עליו **6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות** לאור היותו נורמטיבי ועברו הנקי.

יד. בע"פ (מח' מרכז) 39796-06-12 **חטיב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 20.3.2013), נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירה של החזקת נשק וחלק מנשק שלא כדין, והוטלו עליו **12 חודשי מאסר בפועל**, 6 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 7,500 ₪.

טו. בעפ"ג (מח' מרכז) 12058-07-12 **זמירו נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 21.10.2012), נדחה ערעורו

של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירת החזקת נשק, 2 אקדחים ותחמושת, והוטל עליו עונש של **10 חודשי מאסר בפועל**, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך של 6,000 ₪.

טז. בת"פ (שלום ירושלים) 14836-08-12 **מדינת ישראל נ' גועבה** (ניתן ביום 18.2.2013), הורשע הנאשם בהחזקת נשק שלא כדין בכך שנתפסו בביתו אקדח מסוג ברטה ושתי מחסניות טעונות. בית המשפט קבע כי מתחם ענישה בין 6 ל- 15 חודשי מאסר בפועל והטיל על הנאשם, בעל עבר פלילי רלוונטי, **9 חודשי מאסר בפועל**, 12 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי ע"ס 5,000 ₪.

יז. בת"פ (עכו) 634-08-12 **מדינת ישראל נ' דבדוב** (ניתן ביום 22.11.2012), הורשע הנאשם בביצוע עבירות של החזקת נשק שלא כדין ובאיומים, ונדון ל- **12 חודשי מאסר בפועל**.

יח. בת"פ (עכו) 19862-07-09 **מדינת ישראל נ' אבו דבי** (ניתן ביום 17.12.2013), הורשע הנאשם בביצוע עבירה של החזקת נשק שלא כדין, ונדון ל- **10 חודשי מאסר בפועל**.

יט. בת"פ (י-ם) 14836-08-12 **מדינת ישראל נ' גועבה** (ניתן ביום 18.2.2013), הורשע הנאשם בביצוע עבירת החזקת נשק, והוטלו **עליו 9 חודשי מאסר בפועל**.

כ. בת"פ (י-ם) 49544-07-11 **מדינת ישראל נ' כוויס** (ניתן ביום 3.9.2012), הורשע הנאשם בביצוע עבירה של החזקת נשק, והוטלו עליו **7 חודשי מאסר בפועל**.

14. מדיניות הענישה הנהוגה בעבירת גניבה מתחשבת בצורך להגן על זכות הקניין. לצד עבירת הגניבה, קבע המחוקק עונש מאסר של עד 3 שנים. בחינת מדיניות הענישה הנוהגת מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים במנעד רחב, כמפורט להלן:

א. ברע"פ 4973/12 **אמויאל נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 1.7.2012), נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם, אשר הורשע בביצוע עבירת גניבה בכך ששלח ידו מעל דלפק פקידת הבנק ולקח כסף בסך 19,100 ₪ שהונח שם על ידיה ללא השגחה. על הנאשם, בעל עבר פלילי רלוונטי, הוטלו **3 חודשים ויום מאסר בפועל**, מאסרים מותנים וקנס בסך 5,000 ₪.

ב. בעפ"ג (מח' י-ם) 18727-03-10 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 22.4.2010), נדחה ערעורו של נאשם שהורשע בביצוע עבירת גניבה בכך ששלח ידו לתיק וגנב ממנו טלפון נייד. על הנאשם, בעל עבר פלילי רלוונטי, הוטלו 8 חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר מותנה, סה"כ **11 חודשי מאסר בפועל**.

ג. בעפ"ג (מח' ת"א) 36501-02-11 **גוטליב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 12.9.2011), נדחה ערעורה של הנאשמת, אשר הורשעה בשני תיקים בביצוע 3 עבירות של גניבה, בכך שגנבה פרטי לבוש בסך 800 ₪ מחנות בקניון ונדונה ל-6 חודשי מאסר בפועל, יחד עם הפעלת מאסר מותנה, סה"כ **9 חודשי מאסר בפועל**.

ד. בת"פ (שלום באר שבע) 12309-11-10 **מדינת ישראל נ' מרדו** (ניתן ביום 29.11.2010), הורשע הנאשם, בעל עבר פלילי, בשלוש עבירות גניבה בכך שגנב מכשיר פלאפון מהמתלוננת ששהתה לצד בתה המאושפזת במחלקה ילדים בבית החולים "סורוקה" בבאר שבע. על הנאשם הוטלו 7 חודשי מאסר בפועל, יחד עם הפעלת מאסרים מותנים, סה"כ **10 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בת"פ (שלום חיפה) 2987-11-08 **מדינת ישראל נ' קוסיאקוב** (ניתן ביום 18.1.2010), הורשע הנאשם על יסוד הודאתו בגניבה בכך שגנב מוצר מחנות על רקע הצורך לממן התמכרותו לסמים. על הנאשם, בעל עבר פלילי, הוטלו חודשיים מאסר בפועל, יחד עם הפעלת מאסר מותנה, סה"כ **12 חודשי מאסר בפועל**.

15. מדיניות הענישה הנהוגה בפסיקה בעבירת החזקת סמים לצריכה עצמית, מתחשבת בצורך במאבק בנגע הסמים בחברתנו, רעה חולה שפשה בחברתנו ומחובתו של בית המשפט לתרום למיגור נגע זה. כך למשל:

א. ברע"פ 6138/09 **איליה פרדזב נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 2.8.2009) דחה בית המשפט העליון בר"ע על חומרת העונש. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו במספר עבירות של החזקת סם מסוכן מסוג חשיש לצריכה עצמית. על הנאשם הוטלו 6 חודשי מאסר, 12 חודשי מאסר על תנאי, קנס כספי ע"ס 2,500 ₪ ונפסל מלקבל או להחזיק רישיון נהיגה למשך שנתיים. בנוסף הפעילה הערכאה הדיונית מאסר מותנה בן 4 חודשים, מחציתו במצטבר ומחציתו בחופף כך שתקופת המאסר עמדה על **8 חודשי מאסר בפועל**.

ב. בת"פ (מחוזי מרכז) 32746-11-09 **מדינת ישראל נ' ביטון ואח'** (ניתן ביום 16.5.2010), הוטל על נאשם, נעדר עבר פלילי, שהודה והורשע במסגרת הסדר טיעון בהחזקת 18 גר' קנאבוס, מאסר החופף את תקופת מעצרו - **חודשיים ושבוע** וכן עונשי מאסר על תנאי. עונש דומה הוטל במסגרת אותו תיק על נאשם אחר, בעל עבר פלילי ישן.

ג. בת"פ (שלום בית שמש) 50810-12-10 **מדינת ישראל נ' גבריאל בראונשטיין** (ניתן ביום 5.3.2012) הורשע נאשם בעל עבר פלילי על יסוד הודאתו בעבירת החזקת סמים לצריכה עצמית בכך שהחזיק 0.3 גר' חשיש. בית המשפט הפעיל מאסר מותנה בן **6 חודשים** שהוטל על הנאשם בתיק אחר, ובגין ביצוע העבירה הנדונה הטיל עליו 5 חודשי מאסר על תנאי.

ד. בת"פ (שלום עכו) 4864-05-11 **מדינת ישראל נ' נסר גבריס** (ניתן ביום 18.1.2012) הורשע נאשם על יסוד הודאתו בהחזקת סמים לצריכה עצמית בכך שהחזיק ב-3.99 גר' חשיש. הצדדים הגיעו להסדר טיעון במסגרתו הוטל על הנאשם **3 חודשי מאסר על תנאי** והתחייבות כספית ע"ס 1,000 ₪.

ה. בת"פ (שלום אילת) 1210/07 **מדינת ישראל נ' פילחזוב** (ניתן ביום 4.1.2010), הורשע נאשם בעל עבר פלילי, על סמך הודאתו במספר עבירות רכוש - גניבה והסגת גבול כדי לעבור עבירה, החזקת סכין למטרה לא כשרה והחזקת 1.6 גר' חשיש לשימוש עצמי. על הנאשם, אשר ערך מאמצים להשתקם ולהיגמל, הוטלו **200 שעות של"צ**, צו מבחן למשך שנה, מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים ופסילת רישיון נהיגה לתקופה של 12 חודשים.

ו. בת"פ (שלום עכו) 53325-11-10 **מדינת ישראל נ' יאסין** (ניתן ביום 6.12.2011), הורשע נאשם נעדר עבר פלילי, על סמך הודאתו בהחזקת סמים מסוכנים (מסוג חשיש) לצריכה עצמית. על הנאשם הוטלו **180 שעות של"צ**, כפי המלצת שירות המבחן עליה הסכימו ב"כ הצדדים.

16. **בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות** (סעיף 40ט לחוק העונשין), מצאתי להביא בכלל חשבון, את חלקו המרכזי והעיקרי של הנאשם במהלך הדברים. הנאשם נטל את התיק ונמנע מלהשיבו לבעליו גם לאחר שנוכח שבתוכו נשק ותחמושת. אמנם, נכון אני לקבל כי הנאשם לא ביקש לגנוב נשק, אלא כסף, אך משאירע הדבר, יש לזקוף לחובתו כי החזיק בנשק ובתחמושת, שלא כדין, בביתו במשך חודשים רבים עד שנתפס. הנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה, עשוי היה להיות גדול ומשמעותי, במידה והנאשם היה עושה שימוש בנשק בו החזיק. אין ספק, כי הפוטנציאל הטמון בהחזקת נשק באופן שאינו חוקי, כשלא קיימת הסמכה מקצועית הוא גבוה, ולכן הדבר מגביר את חומרת מעשה העבירה ואשמו של הנאשם. עם זאת, הנזק שנגרם בפועל מביצוע העבירות, מלבד הערך הכספי, הוא קטן. המדובר בהחזקה בלבד של כלי נשק, אך ללא כל שימוש בו, ויש בכך להשפיע לקולא במעט, על אשמו של הנאשם ועל חומרת העבירה.

אבהיר כי אין להתעלם מהמסוכנות הרבה הכרוכה במעשיו של הנאשם ופוטנציאל הנזק הרב הגלום בהם. כפי שציינתי, המציאות השוררת בארץ, המתבטאת בזמינותו של נשק חם, שיש עמו פוטנציאל להסלמת האלימות העבריינית, מחייבת מתן ביטוי עונשי הולם, גם אם לא נעשה באקדח שימוש קטלני או עברייני. המאשימה הפנתה לדברי הנאשם בפני שירות המבחן לפיהם החביא את הנשק מתחת לאדמה עד שימצא רוכש עבורו. בנסיבות אלה, משלא הובאה לפניי ראיה כדין לא מצאתי לתן לדבריו אלה משקל בגזירת העונש (ראו סעיף 40(ג) לחוק העונשין).

באשר לנזק שנגרם מעבירת הגניבה יש לתן הדעת לפגיעה ברכושו של המתלונן ולבהלה שלבטח אחזה בו עת גילה כי נשקו נגנב.

הנזק שנגרם מביצוע עבירת הסמים עניינו פגיעה בבריאותו של הנאשם על עלות הדבר על משק המדינה וכן תרומתו ל"שוק הסמים" על כל הנזקים לחברה הכרוכים בכך. לא נגרעה יכולתו של הנאשם להבין את מעשיו ואת הפסול הברור שבהם ובכל עת יכל לחדול ממעשיו ולתקנם כפי המצופה, מבלי שעשה זאת. הנאשם לא

השיב את התיק לבעליו, הגם שפרטיו היו בידיעתו ולא הביא אותו לתחנת המשטרה הקרובה. נהפוך הוא, הנאשם שמר את שלל הגניבה, לרבות הנשק והתחמושת, ללא כל הסבר מניח את הדעת. לא נשמעו סיבות המשמשות לזכות הנאשם. לא נשמעה טענה לעניין מצוקתו הנפשית עקב מעשיו. הנאשם אף אינו קרוב לסייג אחריות פלילית.

17. הצדדים הסכימו במסגרת הסדר ביניהם על **טווח ענישה מוסכם**, בנסיבות המקרה דנא, כשברף העליון עונש של 8 חודשי מאסר בפועל.

כידוע, מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם, נקבע על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בערך זה, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כמפורט בסעיף 40ט לחוק העונשין (סעיף 40ג לחוק העונשין). תיקון 113 לחוק העונשין לא הסדיר את היחס בין מתחם העונש שנקבע על ידי בית המשפט לבין טווח ענישה עליו הסכימו הצדדים במסגרת הסדר טיעון. נושא זה עתיד להיות מוסדר בחוק שיעסוק בהסדרי טיעון (ראו הצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 65) (הסדר טיעון), התש"ע-2010).

בנסיבות בהן מוצג בפני בית המשפט הסדר טיעון, ובכלל זה טווח ענישה מוסכם, לרוב, ברקעו שיקולים שונים של הצדדים, הן אלה הקשורים בביצוע העבירה והן אלה שאינם קשורים בביצוע העבירה. לעתים חלק משיקולי הצדדים לחתור להסכמה באשר למתחם הענישה אינם נפרשים במלואם על כל פרטיהם בפני בית המשפט ובין אלה ניתן להצביע על קשיים ראייתיים, הרצון להימנע מהבאת עד מסוים, הרצון להימנע מחשיפת חומר חקירה וכו'. בדרך זו עשוי הטווח המוסכם שלא לבטא מתחם ענישה על בסיס שיקולים נורמטיביים ואובייקטיביים, נוכח השפעתם של שיקולים נוספים המטים אותו לכאן או לכאן. בשל כך, כל ניסיון של בית המשפט להחיל את הוראות תיקון 113 לחוק העונשין על הסדר הטיעון המוצג לפניו עשוי להיתקל בקשיים רבים [בעניין זה, ראו: ת"פ (מח' י-ם) 27505-06-12 **מדינת ישראל נ' אבו חארתייה** (ניתן ביום 27.12.2012); ת"פ 5093-02-10 (מח' ב"ש) **מדינת ישראל נ' גיאמי** (ניתן ביום 18.2.2013); ת"פ 38431-04-12 (שלום ת"א) **מדינת ישראל נ' רוזנפלד** (ניתן ביום מיום 3.2.2013); ד"ר יניב ואקי ופרופ' יורם רבין במאמרם "**הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה. תמונת מצב והרהורים על העתיד לבוא**", הפרקליט נב תשע"ג, פרק ו(1), עמודים 467-468].

בפסק דין שניתן לאחרונה בבית המשפט העליון, ע"פ 512/13 **פלוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 4.12.2013), נקבע כי ההבחנה המהותית בין מתחם ענישה לבין טווח ענישה מוסכם במסגרת הסדר טיעון איננה חד משמעית בכל המקרים. מרבית השיקולים הקובעים את מתחם הענישה משפיעים גם על טווח העונש המושג בהסדר טיעון. על כן בחלק מהמקרים תהיה חפיפה מסוימת בין השיקולים הנשקלים בעת קביעת מתחם הענישה, לבין אלה המובאים בחשבון בקביעת טווח ענישה מוסכם בהסדר טיעון.

עוד נקבע כי קיומו של הסדר טיעון המתייחס לעונשו של הנאשם, בין אם קובע טווח ענישה ובין אם עונש קונקרטי, אינו מבטל את תחולת ההוראות שנקבעו במסגרת תיקון 113 לחוק העונשין. הנה כי כן,

אין בהסכמת הצדדים לעניין העונש הראוי כדי למנוע מבית המשפט לבחון את העונש המוסכם על פי המבחנים הקבועים בחוק, תוך יישום הוראותיו. בית המשפט אינו כבול לעונש עליו הסכימו הצדדים במסגרת הסדר טיעון, ועליו לבחון בהתאם לאמות המידה המקובלות, כאשר אליהן יתווספו, ואף יקבלו מקום מרכזי, השיקולים המתחייבים מקיומו של הסדר טיעון (ראו ע"פ 3856/13 **שי גוני נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 3.2.2014)). מכאן, גם בהתקיים הסדר טיעון, על בית המשפט לשקול את היחס בין טווח הענישה המוצע על ידי הצדדים לבין טווח הענישה הראוי בעיניו וככל שקיימת סטייה מהותית מטווח זה, הן לחומרה והן לקולה, עליו לתת דעתו לכך ולשקול האם יש מקום לכבד את ההסדר. בעניין זה, אין בתיקון 113 כדי לשנות מהמדיניות המשפטית שהייתה נהוגה ערב כניסתו לתוקף, לפיה בית המשפט אינו כבול לעונש עליו הסכימו הצדדים במסגרת הסדר טיעון, ועליו לבחון בהתאם לאמות המידה המקובלות, ובכלל זה השיקולים הייחודיים המתחייבים מקיומו של הסדר טיעון (כמתחייבמפסיקת בית המשפט העליון בע"פ 1958/98 **פלוני נ' מדינת ישראל**, פ"ד נ"ז (1), 577).

מכל המקובץ, בבואי לבחון את סבירותו של טווח הענישה המוסכם, במסגרת הסדר הטיעון, ולאחר שערכת איזון בין אותם נתונים עליהם עמדה המאשימה, לבין אלה עליהם עמדה ההגנה, הגעתי למסקנה לפיה הסדר הטיעון שהוצג משקף את נסיבות ביצוע מעשיו של הנאשם. הגעתי לכלל מסקנה כי מתחם העונש ההולם בעניינו של הנאשם חופף למתחם עליו הסכימו הצדדים במסגרת הסדר הטיעון, אף שיש בו סטייה מסוימת לקולא, וזאת בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירות, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות והיחס ההולם בין חומרת מעשי העבירות בנסיבותיהם ומידת אשמו של הנאשם.

האם יש מקום לחריגה מגבולות מתחמי הענישה

18. כאמור, על בית המשפט לבחון האם ראוי לחרוג מן המתחם בשל שיקולי שיקום המהווים שיקול לקולא (סעיף 40 לחוק העונשין); או מאידך, לחרוג מן המתחם בשל הצורך להגנה על שלום הציבור, המהווה שיקול לחומרה (סעיף 40 לחוק העונשין).

אמנם, הנאשם מסר בבית המשפט כי הוא מוכן להמעיט בשעות עבודתו על מנת לקבל טיפול שסייע לו ואף נעניתי לבקשת בא כוחו להפנותו בשנית לשירות המבחן לבחינת שילובו במסגרת טיפולית. ברם, למרבה הצער, שירות המבחן מסר כי על אף שהנאשם זקוק להתערבות טיפולית, הוא נעדר נכונות לגייס כוחות לצורך הליך שיקום וגמילה ועל כן לא ניתן לסייע בידו. בנסיבות אלה, לא מצאתי הצדקה לחריגה לקולא ממתחם העונש ההולם (סעיף 40ד(ב) לחוק העונשין).

מנגד, לא נטען וקל וחומר שלא הוכח, כי נשקפת סכנה מוחשית מהנאשם לציבור, באופן המצדיק חריגה מרף מתחם הענישה לחומרה.

לפיכך, אגזור את העונש המתאים לנאשם, תוך בחינת נסיבותיו ושיקולי ההרתעה בד' אמות מתחם

הענישה שקבעתי לעיל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות

19. לאחר קביעת מתחם העונש ההולם לעבירות בהן הורשע הנאשם, יש לקבוע את העונש המתאים לנאשם. בגזירת העונש המתאים לנאשם שמלפניי וכמצוות סעיף 40 לא לחוק העונשין, יש מקום להתחשב בנסיבותיו האישיות, אשר אינן קשורות בביצוע העבירות. נסיבות אלה נלמדות, בין היתר, מן האמור בתסקירי שירות המבחן, מטיעוני הסנגור לעונש, מרישומי הפלילי של הנאשם ומדבריו שלו לבית המשפט. בדרך זו חידד תיקון מס' 113 לחוק העונשין את הצורך בהמשך נקיטת שיטת ענישה אינדיווידואלית, הבוחנת נסיבותיו של כל מקרה ואדם המובא לדין (ע"פ 433/89 **אטיאס נ' מדינת ישראל**, פ"ד מג(4) 170; ע"פ 5106/99 **אבו ניג'מה נ' מדינת ישראל**, פ"ד נד(1) 350; רע"פ 3173/09 **פראגין נ' מדינת ישראל** (ניתן ביום 5.5.2009)).

20. הנאשם, יליד 1965, מועסק כנהג משאית בחברה לחומרי בנייה ולחובתו הרשעות קודמות בעבירות של החזקת סמים לצריכה עצמית (מספר מופעים), החזקת סמים שלא לצריכה עצמית, החזקת כלים להכנת סם לצריכה עצמית (מספר מופעים), החזקת נכס חשוד כגנוב, איומים, תקיפה הגורמת חבלה ממש (מספר מופעים) ועוד. כמו כן, בעברו של הנאשם הליכים שהסתיימו ללא הרשעה בגין עבירות רכוש. בגין אלה נדון הנאשם בעברו לעונשי מאסר בפועל (סך הכל כ-13 חודשים), מאסרים מותנים, של"צ, קנסות, פסילת רישיון, תשלום פיצוי ועוד.

21. הנאשם הופנה לשירות המבחן, בהסכמת הצדדים במסגרת הסדר הטיעון אליו הגיעו. ביום 13.10.2013 הוצג תסקיר מאת שירות המבחן נסקרו קורות חייו ומצבו המשפחתי, אך מפאת צנעת הפרט אמנע מלפרט מעבר לנדרש. הנאשם מסר לשירות המבחן כי הוא צורך סמים מאז גיל 20, לדבריו עיקר השימוש בחשיש אך עם זאת התנסה גם בסמים נוספים. הנאשם מסר כי בנוסף לשימוש בסמים פיתח בשנים האחרונות דפוסי שתיית אלכוהול התמכרותיים שמאופיינים בשתיית מספר משקאות אלכוהוליים על בסיס יומי. הנאשם מסר כי בחודשים האחרונים הוא מצליח להימנע מצריכת סמים בכוחות עצמו, אך באשר לצריכת אלכוהול הביע עמדות מקלות וניכר כי אין הוא רואה בכך פסול. שירות המבחן ציין כי גם בעבר הופנה הנאשם לשירות המבחן והוצע לו בעבר להשתלב בהליך טיפולי לצורך גמילה מהתמכרות מסמים ואלכוהול. הנאשם שיתף בזמנו פעולה באופן חלקי עם שירות המבחן ובסמוך לתום תקופת המבחן שהושתה עליו בזמנו חלה התדרדרות והוא שב לשימוש בסמים וסיגל לעצמו דפוסים התמכרותיים.

בהתייחסותו לעבירות נשוא כתב האישום צוין כי הנאשם הודה באופן חלקי בביצוע העבירות ולא לקח אחריות. אציין כי בעניין זה חזר בו הנאשם בדיון שהתקיים לפניי ביום 03.12.2013 והדגיש כי אינו חוזר בו מהודאתו והוא לוקח אחריות מלאה על מעשיו.

ובחזרה להמלצות תסקיר שירות המבחן. צוין בתסקיר כי הנאשם מסר כי הופתע לגלות בתוך התיק אקדח ותחמושת וציין כי הוא החביא את האקדח והתחמושת מתוך מטרה לחפש אחר קונה פוטנציאלי כדי שיוכל למכור לו אותם בעתיד. עם זאת, הנאשם הדגיש כי לא היתה לו כל כוונה לעשות שימוש ישיר באקדח. באשר לסמים שנמצאו בדירתו, מסר הנאשם כי אלה יועדו לצריכתו העצמית בלבד.

שירות המבחן התרשם מהנאשם כי על אף הצהרותיו בדבר הפסקת צריכת סמים, הרי שבהעדר התערבות טיפולית בתחום הגמילה מסמים הוא יתקשה לאורך זמן להתמיד בהימנעותו משימוש בסמים ואלכוהול. שירות המבחן התרשם כי הנאשם זקוק להתערבות טיפולית חיצונית ואינטנסיבית שתסייע לו בזיהוי דפוסי התנהלותו הבעייתיים, רכישת דפוסי התנהגות וחשיבה מקדמים להתמודדות במישורי חייו השונים. נמסר כי הוצע לנאשם להשתלב בטיפול בתחום גמילה מסמים ואלכוהול במרכז יום ב"בית חוסן", אך הוא סירב לכך. שירות המבחן התרשם כי בשלב זה של חייו, הנאשם נעדר נכונות לגייס כוחות לצורך תהליך שיקום וגמילה הדורש הכרה בבעייתיות והימנעות לאורך זמן משימוש בסמים ואלכוהול, לרבות הצורך בשינוי מעמיק בדפוסי חשיבה והתנהגות. נראה כי בשלב זה הנאשם מתקשה להכיר בבעיית התמכרותו ואינו מגלה תובנה באשר לנזקקותו להתערבות טיפולית בעזרת אנשי מקצוע. נוכח סירובו של הנאשם כאמור לעיל, לא בא שירות המבחן בהמלצה טיפולית בעניינו. משכך, המליץ שירות המבחן להטיל על הנאשם עונש מאסר בדרך של עבודות שירות מתוך החשש כי מאסר בכליאה עשוי להעמיק את דפוסי התנהלותו הבעייתיים ולנסיגה נוספת בתפקודו. נוסף לכך, הומלץ על ענישה מרתיעה בדרך של מאסר מותנה וקנס כספי.

לאור האמור בתסקיר שירות המבחן, עתר ב"כ הנאשם לבית המשפט בבקשה להפנות פעם נוספת את הנאשם לשירות המבחן על מנת שיבחן שילובו בהליך טיפולי שלא יפגע בעבודתו של הנאשם. מתוך רצון לסייע לנאשם לשקם את חייו ולתן לו הזדמנות להיגמל מהתמכרויותיו לחומרים ממכרים, נענית לבקשת ב"כ הנאשם והפנית את הנאשם פעם נוספת לשירות המבחן, לא לפני ששמעתי מהנאשם עצמו שהוא מבקש להשתלב בהליך טיפולי.

ביום 11.02.2014 ערך שירות המבחן תסקיר נוסף בעניינו של הנאשם, כפי החלטתי. שירות המבחן ציין כי נפגש פעם נוספת עם הנאשם לצורך בחינת שילובו בתהליך טיפולי לגמילה מסמים ואלכוהול. צוין כי הנאשם מסר כי יתקשה להתחייב להליך טיפולי שידרוש ממנו מחויבות לתהליך תוך ויתורים שונים וזאת מתוך חשש כי הדבר עשוי לפגוע במקום עבודתו כיום כנהג משאית לאספקת חומרי בניה. שירות המבחן שב והדגיש כי בהעדר מעורבות טיפולית אינטנסיבית, עקבית וארוכת טווח במסגרת מרכז יום, יתקשה הנאשם להתמודד עם בעיית התמכרותו ואלכוהול ולסמים בכוחות עצמו ויתקשה להימנע מצריכתם למשך תקופה. שירות המבחן שב על התרשמותו כי בשלב זה של חייו מתקשה הנאשם להכיר בבעיית התמכרותו ולאור הימנעותו להשתלב בתהליך טיפולי אינטנסיבי, אין בידי שירות המבחן לשלב את הנאשם במסגרת טיפולית ולכן שב על המלצתו להטיל על הנאשם מאסר בדרך עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס כספי.

22. הנאשם הופנה לממונה על עבודות שירות לצורך בחינת התאמתו וכשירותו לבצע עבודות שירות. ביום 25.12.2013 התקבלה חוות דעת הממונה ממנה עולה כי ההתרשמות מהנאשם כמי שחסר מוטיבציה

להשתלב במסגרת עבודות שירות ועל כן אין באפשרות הממונה להמליץ על השמתו במסגרת זו. הממונה הדגיש בחוות דעתו כי הנאשם הצהיר כי אין הוא מעוניין להשתלב במסגרת עבודות שירות משום הקושי האובייקטיבי לכלכל את עצמו. הממונה ציין בחוות דעתו כי הדגיש לנאשם את המשמעות והתנאים לריצוי תקופת מאסר במסגרת עבודות שירות, אך הנאשם התעקש כי אין הוא מסוגל לרצות תקופת מאסר במסגרת זו.

23. בבסיס השיקולים לחומרה עומדת חומרת העבירות אותן ביצע הנאשם והמדיניות המשפטית בענישה בעבירות אלה. כמו כן, ספק האם הנאשם ער לחומרת מעשיו על אף הודאתו במיוחס לו. מנגד מצאתי להביא בחשבון כי הנאשם הודה בהזדמנות הראשונה, לקח אחריות, הביע צער על מעשיו וחסך את הצורך בשמיעת ראיות במסגרת ההליך המשפטי. עוד הבאתי בכלל חשבון את מצבו המשפחתי של הנאשם.

24. אין לי אלא להצטער על כך כי הנאשם לא השכיל לנצל את הזדמנות הפז שנקרתה בדרכו ולהשתלב במסגרת טיפולית תחת חסותו של שירות המבחן ובסיוע אנשי מקצוע על מנת להיגמל מהתמכרותו לסמים ולאכזוהול. מדובר באדם אשר מאז גיל 20 צורך באופן קבוע סמים ובשנים האחרונות סיגל דפוסי שתיית אלכוהול התמכרותיים. אין תמה איפוא כי הנאשם מלבד ביצוע עבירות סמים מבצע עבירות רכוש, שכן כידוע עבירות סמים ועבירות רכוש הולכות יד ביד לעתים קרובות ומפרות זו את זו. דומני כי הנאשם גנב את התיק על מנת לממן סמים ולאכזוהול וחוזר חלילה. בית המשפט מצא להושיט יד לנאשם על מנת לסייע לו לצאת ממעגל החיים העגום של צריכת סמים וביצוע עבירות למימונם, אך כאמור למרבה הצער בחר הנאשם שלא לממש הלכה למעשה את הצהרותיו כי הוא מעוניין בשיקום. הצהרות אלה נותרו בעלמא, שכן הנאשם לא הביע כל נכונות לממשם בדרך של כניסה למסגרת טיפולית.

25. עוד יש להצטער על כך כי הנאשם דחה את האפשרות לריצוי עבודות שירות חלף מאסר בפועל ובדרך זו סתם את הגולל לריצוי העונש בדרך זו. בנסיבות אלו, לאור שיקולים העומדים לקולא בעניינו של הנאשם, מצאתי להפחית מתקופת המאסר שהיה המקום להטיל על הנאשם, ככל שהיה מרצה אותה בדרך של עבודות שירות, שעה שעונש זה ירוצה מאחורי סורג ובריח.

26. כמו כן, בנסיבות אלו, שעה שמדובר בנאשם הצורך באופן תדיר סמים ולאכזוהול, מסרב להירתם להליך טיפולי חרף הצהרות בעלמא וכל זאת כשעיסוקו נהג משאית, הרי שמדובר בפצצה מתקתקת המסכנת את הציבור בכללותו. במצב דברים זה דומני כי אין להימנע מלהשית על הנאשם עונש של פסילת רישיון נהיגה ופסילה מותנית מכוח הוראות סעיף 37א לפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), תשל"ג-1973. לא נעלם מעיניי כי פסילת רישיון הנהיגה תגדע קרוב לוודאי את מטה לחמו של הנאשם, המועסק כאמור כנהג משאית, אך סבורני כי ההגנה על שלום הציבור ובטחונו מצדיקה את הרחקתו של הנאשם מהכביש, משנמצא כי הוא צורך סמים ולאכזוהול ובד בבד לא עושה דבר כדי להיגמל מכך.

27. מכל הנתונים והשיקולים שפירטתי לעיל, מצאתי להשית על הנאשם עונש בגין כלל האירועים נשוא כתב האישום, בהתאם לסעיף 40ג(ב) לחוק העונשין, כדלקמן:
- א. מאסר - מאסר בפועל לתקופה של 4 חודשים. הנאשם יתייצב לריצוי עונשו במזכירות בית המשפט באילת ביום 16.3.2014 שעה 9:00.
- ב. מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על עבירה נוספת בה הורשע למעט עבירות סמים.
- ג. מאסר על תנאי - מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שלוש שנים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת סמים.
- ד. פיצוי-הנאשם ישלם למתלונן (ע"ת 1) פיצוי בסך 1,500 ש"ח. הפיצוי ישולם ב- 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים. תשלום ראשון ישולם בתוך 30 יום ממועד שחרורו של הנאשם ויתר התשלומים מדי 30 יום לאחר מכן. פיגור בתשלום יחייב את הנאשם בתוספת ריבית פיגורים כדין. התשלום יבוצע לקופת בית המשפט, וממנה יועבר למתלונן על פי הכתובת שתמציא המאשימה למזכירות בית המשפט בתוך 10 ימים.
- ה. פסילה בפועל- הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת לתקופה של 12 חודשים החל מיום שחרורו.
- ו. פסילה על תנאי- הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה וזאת למשך 12 חודשים. הנאשם יישא בעונש זה אם בתקופה של שנתיים מיום שחרורו יעבור על כל עבירת סמים.
- ז. מוצגים - הסמים יושמדו באחריות המאשימה; באשר ליתר המוצגים - ניתן בזאת צו כללי לפי שיקול דעת המאשימה.
28. העתק ישלח לשירות המבחן, לממונה על עבודות שירות, למשרד הרישוי ולמעסיקתו של הנאשם בחברת משאבות הים האדום בע"מ על פי הכתובת המופיעה בנ/1.

זכות ערעור לבית משפט המחוזי בתוך 45 ימים.

ניתן היום, ג' אדר ב תשע"ד, 05 מרץ 2014, במעמד הצדדים.